

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy órára 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: BARTHA MÓR.
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, többször
hirdetéseket alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj min-
den külön beiktatásért 80 kr.

Nincs pénz!

Ártatlan ember nem fogadhatja nagyobb borzalommal halálítéletét, mint az üzletember és a vállalkozó ezt a két szót, hogy „nincs pénz!” Ez a két szó megdermeszti, megőrjiti a kereskedőt és iparost egyaránt, mert a cserekereskedelem megszűnése óta a pénz a közgazdasági élet vérkeringése, ereje.

Pedig bankjaink a napokban kimondták, hogy nincs pénz, kimondták az idén is épp úgy, mint ki szokták mondani majdnem minden esztendőben. S már harmadnapra rá hallottunk óriási vállalatok pénzzavaráról, és oly esetekről, hogy milliók felettrendelkező ipari telepek a munkások bérének kifizetésére sem tudtak nyomorult 6—7 ezer forintot előteremteni. A bankok még azoknak sem adtak.

Hát hova lett olyan hirtelen a pénz, hova lettek a milliók sőt milliárdok is, mondhatnánk, a melyeket a mi pénzületeink forgatnak. Jól megjegyezzük, forgatnak és nem ingatlanokba befektetve kezelnek. A vak is látja, hogy azok a milliók nem vándorolhattak le egyszerre a föld alá, hanem hogy ott kell lenniük a bankok vasszekrényeiben. Nem azért nincs pénz mert eltűnt, hanem azért, mert ráfordultak a kulcsok a pánzcélkasszákra.

De hát miért zárták el a bankok a pénzt?

Hja, ez a bankok manőverje, a pénznek, ennek a lelketlen hatalomnak a spekulációja. A pénz éppen akkor szokott rablóhadjáratra indulni, a mikor a Wertheim-szekrény legmélyebb zugába huzódik vissza. Néhány napi vesztegelésével teljesen kimeríti a vállalatokat, aláássa az üzletek alapját s azután előtér s játszva, potom áron rántja magához a tehetellenné vált áldozatokat.

Most is körülbelül ily manőverrel van dolgunk. A bankok fel akarták emelni a kamatlábat. Ámde hogy teheték volna ezt, mikor ország-világ látta, hogy gurul és folyik bővíben a pénz? Ha másért nem, hát a pénz szükének manifesztálásáért, a kamatláb felemelésének indoklásáért is be kellett csukni a kasszákat. Hadd higgye el a laikus, hogy csakugyan nincs pénz s ha pénzhez akar jutni, azt drágán kell megfizetnie.

De mást is akartak a pénz lovagjai. Nyerészkedni akarnak az állam pénzén is, mert tudják, hogy ha a magyar pénzügyminiszterhez egy kis banksegélyért bekopogtatnak, nyomban akad az ország pénzéből 10—15 heverő millió, amelyet ők kamatmentes kölcsön gyanánt elkerhetnek.

Csak feketére kell festeni az ördögöt a miniszter előtt a kereskedelem fenakadásáról, az ipar bukásáról stb. beszélni kell előtte vagy tíz perczig s másnap már vándorolnak az elhelyezendő „milliók” a bankokba. Most is így történt.

Hát nem egészségtelen közgazdasági viszonyok ezek? A bankok visszahúzzák a pénzüket, hogy megdrágítsák a kamatot s a mikor ez sikerült nekik, a drága kamatot sem a maguk pénzén zsebelik be, hanem az államén. Ez már annyira szomorú dolog, hogy szinte nevetséges. Te munkás, te iparos, te kereskedő, te nyögj, vívd a halálharcot és óhajtsd magad is, hogy a pénz manőverje minél hamarabb sikerüljön, mert különben tönkre mehetsz.

A bankok különben azzal igazolják magatartásukat, hogy kénytelenek voltak várakozó álláspontot elfoglalni, mert tegnapig úgy állott a dolog, hogy az angol bank fel fogja emelni a kamatlábat. A berlini bankok erre való tekintettel csakugyan várakozó álláspontot foglaltak el, de a mieink ezt még a kamatláb felemelésével is megtoldották. És ma azt azt a hírt kaptuk, hogy az angol bank nem emelte fel a kamatlábat. A lidércz tehát elröpült. Mi következik ebből? Az hogy Németországban is, nálunk is megint folyóvá lesz a pénz, de ott a régi áron, nálunk pedig a felemelt százalékok mellett. Mert hogy az olyan kitűnően megindokolt kamatlábfelemelést visszaszívják, arról egyhamar szó sincs.

Holnap már lesz pénz, de drága lesz. Ezt nevezik pénzüpolitikának.

Számüzve.

— A «Debreczen» eredeti tárczája. —

Isten áldja meg!

Saját hangjától felriadt és körülnézett. Már akkor nem volt ott, kinek e köszöntés szólt, a börtönőr, bezárult utána a szabadságot elzáró ajtó, a börtön kapuja, s ő szabad!

Szabad, szabad, valósággal szabad. Itt áll kinn, a szürke sáros utcán, melynek végén, elterül egy letarolt őszi mező, a végtelenség a szabadság!

A hűvös eső veri arcát. Hadd verje, hadd áztassa, hiszen a szabad égből esik rá. Fehér habos kék ruhája átázott. Még az ura vette neki egy tavaszi vásáron. Most van rajta egy év után először, mióta ide ebbe a szürke, hideg negy házba becsukták.

Egy kocsi zörgésére feleszmélt, és zietve ment el a börtön épület elől. Azt hitte mindenki csodálkozva néz utána.

— Ni ez asszony őrizetlenül van, szabad?

Megindul. Megy megy, megy, és maga sem tudja hova. Esteledik. Minden ember siet, az otthonába — haza. Hát ő hova megy? Neki nincs otthona — csak volt.

A boldogság lakott velük a tiszta falusi házba, míg az ő jó ura élt.

Hogy özvegy lett kis két éves fíjával az

anyó-ához költözött, mert ezé volt minden. Félév múlva a kis fiu is meghalt, s e miatt kellett neki az egy esztendő rabságot szenvedni.

A dolog úgy esett, hogy ő mosott, s míg kiment, hogy a piszkos levet kiöntse, kis fia a vízzel telt dézsába, fejével beleesett s meghalt. Ezért aztán elfogták s anyósa örökre kitiltotta házából.

S szinte jól esett neki ártatlan gyermeke haláláért a rabság gyötrelmeit elszenvedni.

Most letelt az év és ő ismét az életé. Huszonnégy esztendő, egészséges, munkát szerető, egyszerűval életre való asszony. S a mit egész fogsága alatt, a szürke nyomasztó rabságba nem tett, kezdett tervezgetni a jövőről.

A hogy megcsapta a szabad szél, a hogy arcát verte a hűvös eső és körülötte emberek járkáltak, sietve mindegyik czélja felé, megkapta az élnivágás ösztöne.

Szolgálatot fog keresni, hogy megkeresse élelmét és megtakarítson valamit öregségére.

Már meggyújtották mindenfelé a lámpákat. Az eső erősen kezdett hullani, a szél éleesebbé vált, széjjel kellett néznie éjjeli szállítás után addig is, míg holnap valahol szolgálatot kaphat.

Már kinn volt csaknem a véros végén, Egy ház előtt állott meg.

Az ablakok fehér függönyén barátságos lámpafény szűrődött át, s szinte érezte belülről a szoba melegét.

Benyitott a kapun. A kutyaugatásra egy asszony jött ki a pitvar ajtóba.

Ki az? mit keres?

Éjjeli szállást kérnek, megfizetek érte.

Hát csak térjen be!

Szinte túl meleg volt benn. Az asztal mellett egy idős ember, meg egy fiatal pufók képfő mester legény fele ült.

Valami rég nem érzett nagyon jól eső érzés fogta el, a hogy a szegényes, de tiszta szobába lépett.

Hát most ismét becsületes emberek között becsületes házban van.

A hogy egy kissé megmelegedett, a gazd asszony megkérdezte.

Honnan jön maga lelkem?

A hangja nagyon szomorú volt, a mint habozva mondta:

A börtönből. Szegény kis fiam, egy vizet teli dézsába fulladt s engem gondatlanságért becsuktak.

Ijedten ugrott fel az asszony.

A börtönből? Az Isten szerelméért, még valami szökevény. Csak menjén-menjen innen Isten hírével. Én nem akarom, hogy a mi házukban a törvény kereskedjék. Csak pakoljon

Debreczen, október 2.

Románia tanulmányoz. A magyar kormány engedelmével és kelő támogatása mellett a román belügyminiszterium államtitkára Nanitzesku több ideig tanulmányozta a magyar közigazgatást s különösen élénk érdeklődést tanúsított a legfőbb közigazgatási bíróság szervezete iránt, melynek mintájára Romániában is létesítenek közigazgatási ügyekre nézve felebebesési forumot. A román kormány kiküldöttje a vidéken is járt és alaposan tanulmányozta a megyei és községi közigazgatást, de nagy figyelmet fordított a kataszter berendezésére is.

Batthyáni ünnep Ikervárott. — A Batthyániak ősi fészkeben Ikervárott az idén rendkívüli fényvel és kegyelettel fogtak ünnepelni. A községben e napon szünetelői fog minden munka. Az öreg honvédek, a kik a szabadságharcban részt vettek, számszerint tizenhatan a képviselő testülettel, a tiszolók-kal, 50 feherbe öltözött leány vezetése alatt Batthyáni Lajos gróf kastélyához vonulnak és egy kisérük a grófi családot a templomba. A misét Köberl sárvári prépost nagy segédlettel fogja szolgálatni.

A kispesti fegyelmi vizsgálat. Pest-megye közigazgatási bizottsága meghagyta ifj. Sarközy Pál monori főszolgabírónak, hogy Ács László kispesti bíró és Dorfner Antal jegyző ellen a helyszínen személyesen tartson szigorú vizsgálatot. Ma kellett volna a vizsgálatnak megkezdődni. A községi tanácsot egybehívta a főszolgabíró s a községi képviselők nagy számmal jelentek meg a gyűlésen. Egyesek közülök a gyűlésen jelenlevő Ács Lászlót sértegetni kezdték, a mit a főszolgabíró nem akart eltűrni. Ezért aztán hevesen támadták a főszolgabírót, a ki a támadásra azt jegyezte meg, hogy: „Sok paraszttal tárgyaltam már, de ilyenekkel még nem! A főszolgabíró megjegyzése által sértegettek magukat a községi képviselők és tömegesen vonultak ki a gyűlés tereből. Tárnok Árpád indítványára pedig elhatározták többen, hogy képviselői megbizásukról lemondanak. Ily módon a főszolgabíró kénytelen volt a fegyelmi vizsgálatot elhalasztani.

felgambom, itt csak becsületes embereknek van helyük.

A fiatal asszony szó nélkül a meglepetéstől indult ki.

A pufók mesterlegény lesietett utána.

Kikiérem a kutya miatt, mondot a odabenn.

Alljon meg csak rózsám. — Adok én magának éjjeli szállást, még én fizetek meg érte!

És erően megszorította a menyecske gömbölyű karját. De ez durván lökte el magától s rohanva ment ki a kis kapun, kísérve a legény szidalmaitól.

Tehát itt tart még a bűnhődés? Hat az a fogság megfosztotta őt az emberek becsülésétől?

Zokogva támasztotta fejét egy hideg falnak, — S így maradt egy darabig. — De elkeseredését csakhamar valami dacz váltotta fel. Megtörülte szemét és ment a város felé.

Hiszen nincs a homlokára sütvé rabságának bélyege. És szolgálatában becsületes, munkás asszonynak ismerteti meg magát.

Valami kisebb vendéglő előtt találta magát. Megtapogatta zsebében tizforintosát, rabmunkájának-díját és belépett a tárt kapun. Nem ment be az étterembe. Bent sok volt az ember. — Mesteremberek, meg kisebb hivatalnokok vacsoráztak ottan és a hogy kinyitották az ajtót, a hagymás zír, sör meg a dohány füst szaga összekeveredve tódult ki onnao.

Hátrább ment a konyhába. Ott forgolódt a vendéglősné is a tűzhely körül.

Fejérmegye közgyűlése Me sz len yi Pál képviselő indítványára elhatározta, hogy az október 6-ki aradi ünnepélyen küldöttségileg képviselteti magát és ott koszorút helyez az emlékre.

Képviselő választók fuvardijai. A belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint az összes vármegyékben meg kell állapítani, a képviselő-választókerületekre vonatkozólag a választóknak kilométer szerint való fuvar-iletményeit.

Hazafias román lelkész. Telegdy József országgyűlési képviselő ele-di beszámolójának érdekes epizódja volt. A beszámoló alkalmával ugyanis élénk tüntetések voltak a magyar-román barátkozás mellett. Mikor a képviselő Nagybaródon elmondta beszámolóját Domokos Istvan bratka görög-keleti lelkész tolmácsolta romanul a beszédet a választóknak, majd magyar nyelven beszélt és lelkesen fejtegette, hogy a magyarság és románság ezer évig elt együtt: Hunyadi János és Mátyás király zászlói alatt együttesen rázták le a pogány igait. Az egyetértés és a testvériség ideálja vezesse a magyarokat és a románokat is s ne legyen sikere a magyarelleses túlzók munkájának. A hazafias beszédet viharos éljen és Sé treasca kiáltások kísérték.

Beszámoló. Tallián Béla képviselőházi elnök tegnap tartotta Török-Kanisán nagy közönség előtt beszámolóját. A képviselő tiszteletere adott banketten Széll Kálmán miniszterelnöknek és Tallián orsz. képviselőnek bizalmat szavaztak. A miniszterelnököt még távirati uton üdvöztették is.

Nemzetiségi túlzók Verseczen. Versecz város törvényhatósági közgyűlésén, ahol elhatározták, hogy a város memorandumot küld a miniszterhez Verseczen felállítandó törvénysszéke érdekében, felszólalt Hadzsi Lajos dr. aki határozottan állást foglalt a memorandumnak az ellen a passzusa ellen, hogy Verseczen törvénysszéke felállítására emelne a magyar kultúrát. Hadzsi dr. tiltakozott az ellen, hogy az ugynevezett magyar kultúrát más nemzetiségek kulturájának árán ápolják s ezért az illető passzus törlését kívánja.

Az adjon Istenjét is ez fogadta s egyben megkérdezte.

Mit keres?

Elmondta hogy éjjelre kérne helyet, hol meghálhána.

Honnan jön?

Most jövök a faluról. Özvegygyé lettem és szolgálatot keresnek.

Maga is megdöbönt rajta, mily nyugodtan tud hazudni.

A vendéglősné figyelmesen nézett végig az erős, szép fiatal parasztasszonyon.

Azt itt mindjárt meg is találhatja, ha akarja. Epen szükségem van egy kisegítő asszonynya.

Örömmel vállalta el a szolgálatot és a feltételeket. Azonnal hozzá fogott ügyesen s jó kedvvel a munkához s asszonya nem palástolhatta meglepedését.

Régen aludt el olyan nyugodt, meglepedett érzéssel, mint az este. Újjá született most új életet kezd, a melyet jóra való törekvéssel fog viselni.

Másnap a vendéglősnével együtt kora hajnalba kelt fel. A surolónét várták, hogy tisztába hozzák az éttermet, míg a vendégek nem jönnek.

Megjött a surolóné. Az az asszony, kinél a volt rabasszony tegnap szállást kért, de nem kapott.

— Hát maga mit csinál itt, kiáltott föl meglepetve.

— Maga ismeri őt? Kérdezte a vendéglősné.

A napszámos asszony a másik szobába hívta.

A fiatal asszony ott maradt magában,

Rottler Ferencnek, mint német embernek, ugyanez a véleménye. Azt kívánja, hogy a német kultúrát legalább is úgy ápolják, mint a magyart; mindazonáltal a mellett van, hogy a magyar kultúra-ról szóló mondatot hagyják meg a memorandumban, nehogy magyar lapoknak itteni tudósítói szokásuk szerint ebből vádat koholjanak a város hazafisága ellen.

Jellemzi a verseczi viszonyokat, hogy mikor Hadzsi dr. (tulzó szerb radikális) és Rettler (a németek vezére) beszéde elhangzott nem akadt a közgyűlésen egyetlen egy ember sem (a magyar intelligenciát kiszorítják a törv. biz. tagok sorából) a ki a magyar kultúra ellen intézett támadásra egyetlen szót is válaszolt volna.

Országgyűlés.

I. A képviselőház ülése.

A Házon fekete zászló leng, — hirdelve Pejacsevics Artur gróf elhunytát.

Percel D. elnök mindjárt az ülés megnyitáskor bejelentette a gróf halálát.

A Ház jkönyvileg kifejezte részvétét és fölhatalmazta az elnökséget az új választás elrendelésére. Az igazolt új képviselőket az elnök az osztályokba kisorsolja.

Köszeghy Sándor, a kérv. bizottság előadója betérjeszti a letárgyalt kérvények sorsjegyzékét, köztük a Hentzi ügyben érkezett kérvényeket.

Molnár Béla indítványozza, hogy a beadott, valamint az ezentul benyújtandó kérvényeket, melyek a Hentzi ügyre vonatkoznak, tegyék a Ház asztalára és együtt tárgyalják a sorsjegyzékkel.

Az elnök ezt az indítványt magáévá teszi.

Thaly Kálmánnak nincs kifogása az ellen, ha tisztán a Hentzi ügyre vonatkozó kérvények a sorsjegyzékhez csatoltnak, de jöhetnek oly kérvények, melyek külön momentumot tartalmaznak. Ezek külön tárgyalandók.

Az elnök azokra a kérvényekre értette Molnár indítványát melyek egyforma tartalmuak.

A Ház hozzájárul az indítványhoz.

szorongó szível. Mint valami tetten ért gonosztevő, mikor az ítéletét várja.

A vendéglősné ijedt arczczal tért vissza, s összezsapta kezét.

Jézusom! Maga a börtönből jön és hozam be mer szegődni. Egy gyermekgyilkos. Jó, jó hát mondjuk, hogy csak véletlen, de ha nem érzi, hogy bűnös, miért hazudta, hogy most jön a falujából?

És elég az hogy ott volt, a sok rablóval meg gyilkossal egy társaságban. Menjen innen.

Az én házamban nincs helye. Menjen, menjen, míg az uram fel nem kél!

Mire a vendéglősné ezeket egy lélekzetre el nem mondta, az asszony kint volt már az ajtóban.

Ismét az utcán, melyen alig derengett még a hajnal világossága, bandukol cél nélkül és az otthon reménye nélkül.

Nem sirt, még gondolkodni sem tudott. Valami zagyva homályos khaosz forrongott az agyában.

És lassanként e khaoszól kiformalódott az a tudat, hogy ő száműzött. S ekkor két meleg könnyesepp gördült le lassan az arczán.

Világosodni kezdett. Az emberi alakok élésebben váltak ki a homályból. A város egy végső utcájában volt. Egyforma nádfedeles, két-három ablakos kis házak sorából álló utca, melynek végén ott folyik a nagy folyó, a háttérbe meg az ég boltja tűzesen pirosított.

Az emberek hátával, fűrészszel és számmokkal hónuk alatt, az asszonyok foltos, rongyosak, mennék kenyérért fáradni.

H e g e d ü s k e r. miniszter jelentést tesz a vasárnapi munkaszünetről kiadott rendeletről és vasuti ügyekről.

Ezután következett a napirend: Kossuth F.-nek okt. 6-ika megünnepeléséről szóló indítványa.

K o s s u t h F e r e n c z: Kérde, van-e szükség indítványa megokolására? Nem bántalom-e, ha argumentumokkal támogatja azt a javaslatát, hogy a nemzet, az országgyűlés, a kormány vegyen részt az okt. 6-iki ünnepen? (Ugy van! a szélsőbalon.) Ötven év előtt nem egy párt, hanem az egész nemzet küzdött a szabadságért s a mártírok az egész nemzet vértanúi. Fél század előtt a kétségbeesés megemlítette a nemzetet, de a Goudviselés akaratára az volt, hogy a rendszer, mely a hóherok mögé bujt, megbukott s maga az uralkodó söpörte el azt a rendszert. Nem szolgálják azok a trón érdekeit, a kik folytonosan ellentéteket akarnak belemagyarázni a trón és nemzet érzelmeibe. Az uralkodó és nemzet kibékült, nem tehető föl, hogy egy keresztény fejedelem ki ne békült volna a mártírok emlékével. Október 6-án egy rzelem lehetséges; ez a kegyelet érzése a vértanuk iránt. (Zajos tetszés a szélsőbalon.)

S z é l l Kálmán miniszterelnök: Az indítvány ma érdemileg nem tárgyalható. Ma csak arról van szó, fölveszi-e a Ház a indítványt tárgyalásra. Azt javasolja, tűzze ki a Ház a javaslatot, s a holnapi ülésben tárgyalja. (Általános helyeslés.)

A z e l n ö k kimondja, hogy az indítványt a Ház a holnapi ülés napirendjére tűzi ki.

A Ház ezután megválasztotta a kvótá bizottságot. A függetlenségi párt nem vett részt a választásban. Megválasztottak: A p p o n y i Albert gróf 103. C s á k y Albin gróf 103. F a l k Miksa 103, H o r á n s z k y Nándor 103. L a n g Lajos 103, M a t l e k o v i c s Sándor 103, P u l s z k y Ágost 103, T i s z a Kálmán 103, T o m a s i c s Miklós 103, Z i c h y János gróf 101 szavazattal.

Az ülés ezzel fél 12 órakor véget ért.

A holnapi napirenden Kossuth Ferencz iáditvá yának tárgyalása lesz. Az ülés tíz órakor kezdődik.

Vele szembe jön egy asszony, sápadt arczáról leri az éhség, betegség, megfeszített munka nyoma. — Kézen vezet egy fiút ilyen volna most az övé is. De övé pirosabb volt, kövér és egészséges.

Kioldja kezkenőjéből pénzét. És valami benső vágy ösztönözve a munkásasszony kezébe gyürni, keserves munsájának bérét. És sietve t v á b b m e g y.

A munkás asszony meglepetésben szótlanul állva marad, csak később messziről hallja utána csengeni a halk hangot:

— Áldja meg érte az Isten, a jó asszonyt.

Olyan jól esik ez néki.

Ott áll a folyónál. A nagy viz csendesen — lágyan tolja odább-odább hullámain. A felkelő nap sugárának, fényes mozgó rózsaszín foltja csillámlik itt-ott. Az utolsó parton álló fűzek, álmos megadásal bólingatják fejüket.

Olyan kellemes megnyugtató az a sugó nesz, a mit a nagy folyó ad. Olyan hívogató, a ringató folyása . . .

Milyen jó vala odalenn.

Mi köti őt az élethez idefenn? Az már elmúlt. Van-e ő reá itt szükség. Talált-e helyet az emberek között? Fogadják-e őt? Feleséges száműzötti . . .

A nagy folyó befogadja őt. Kioldja gondolkozását, érzelmeit, melyek úgy fájnak . . .

A hullámozó víz úgy hívja vonja . . .

— Gyere én nyugalmat adok!

És nem tud ellenállani a csábításnak . . .

Megyen.

II. A főrendiház ülése.

A főrendiház V a y Béla báró elnöklésével szintén tartott ülés.

Az elnök jelentette, hogy a főrendiház régebbi határozat értelmében ő felség előtt nevenapján hódolatát fogja nyilvánítani, Jelen-ti tovább, hogy az október 6-iki gyászünne-pet rendező bizott-ág meghívta a főrendiházat a Ferencziek templomában tartandó gyász-isteni-tzeteletre. (Képv-elleti-e magát?)

S z a p a r y Pál gróf vagyonkepesítés alapján a főrendek közzé való meghívását kéri. — A k é r e l m e t kiadják a bizottságnak.

A kvótá bizottságba a főren-diház ezeket a tagokat választja: D e s s e w f f y Aurél gr., H a r k a n y i Frigyes báró, L u k á c s Antal, P a l l a v i c i n i Ede, Ö r g r ó f, S z m r e c s á n y i Pál püspök.

Az ülésnek több tárgya nem volt.

KÜLFÖLD.

A transzváli háború.

Londonba okt. 1-ről jelentik Dél-Afrikából: Egy berkühire ezred Grahamstovnból Noaup-portba, a Middleburgól északra lévő vasuti csomóponttra indult. Cronje parancsnok körül-belől kétezer burghert mozgósít Malmani mel-lett Mafeking közelében. A burok nyolcz mért-földnyire Triheittől táboroznak, és a Buffeló folyó mentén két ponton, csak egy napi jára-nyira Dundeeetől, kezdenek gyülekezni. A Charlesstovnból Johannesburgba menő posta-vonatot a transzváli kormány rendeletére Volksrustban megállították és az utasokat vissza küldték Natalba. A pretoriai csapatok tegnap a lakosság lelkes ovációi mellet e'indultak a határra. A volksraadnak néhány tagja az elnduláskor ezt kiáltotta:

— Ez a mi ultimátumunk!

Pretóriában hirdetményt tettek közzé, a mely szerint valamennyi polgári bíróság zárva marad és a járásbírók további intézkedé-sig elhalasztják tárgyalásaikat. Tuliiban, Rhodésia és Transzvál határa közelében, hire jár, hogy Pietersburgtól ötven mértföldnyire nagy bur hadierő van összevonva. — A Limpopo folyó mentén előőrseket állítottak föl. A natáli tüzérség a mult éjjel Durbaoból Ladysmithbe indult. A johannesburgi német önkéntes-csa-pat, a melyben Zeppelin gróf parancsnoksága alatt kétezer ember van, azt a parancsot kapta, hogy holnap a határra induljon.

Párisi jelentés szerint V i l m a németalföldi királynőül lépéseket tettek a vég-re hogy Anglia és Transzvál között a béke föntartása érdekében interveniáljon.

London, okt. 2 (Reuter.) Dundee b több jel arra vall, hogy a burog támadólag fognak föllépni. Ötezer bur már egészen közel a határhoz van összehoztatva.

London, okt. 2. A londoni omnibusz tár-saságot utasították hogy a Fokgyarmatnak ezer lovat bocsassanak rendelkezésére.

Francia kitüntetés német tisztek-nek. Francia kormány ama látogatás ötle-téből a melyet Vilmos császár az Iltiszt ha-jón tett, Bidron ellentengernagyot becsület-rend nagykeresztésévé, Bandissi grófo., a Hohenzollern parancsnokát a hecsületrend tisztjévé nevezte ki.

Szerb viszonyok. A belgrádi kerület-ben elrendelt ostromállapotot királyi ukázzal megszüntették. Ezzel kapcsolatosan a rögtön-itelő birság is beszünteti működését.

Az osztrákválság Valószínűleg Clary miniszterelnöksége alatt véget ért, miután a pénzügy vezetésére, amelyre nem akartak vállalkozni, Kniazivkuckita p. ü. miniszterium elnök osztálya eddigi vezetőjét s lengyel miniszternek Chledovszkyt sikerült megfogniok. Így ma d. e. 10 órakor — állítólag az esküt le is tették s a király elutazhatott vadászatra.

Igy talán megtörténhet a Reichsratnak is Okt. 12—13-ra egybehívása, a melynek mind-járt az első ülésen be fogják terjeszteni az összes, a 14. §. alapján kibocsa-

tott rendeleteket parla-me-n-táris jóváhagyás végett. Ugyancsak az első ülésen az árviz által származott inség eny-hítésére az új miniszterium nagyobb hitelt fog kérni a képviselőháztól, A d e l e g á c z i ó m e g v a l a s z t á s a a másod-dik héten következnek, azután pedig szünet állana be néhány napra a delegáció tár-gyalásának idejére és az összes napirenden levő teendők csak a d e l e g á c z i ó k b e f e j e z é s e után kerülnek sorra.

A mostani ülésszakot azért, hogy az összes fenmaradt sürgősségi indítványoknak, továbbá az előző miniszterium vád alá helyezésére vonatkozó indítványoknak véget vethessenek, r ö g t ö n b e f o g j á k r e s z t e n i és az új ülésszakot megnyitják. A parlament mostani megoyítása alkalmából n e m i s l e s z t r ó n b e s z e d, el-nök-választás azonban lesz. Az elnökségben a német b a l o l d a l n a k i s a k a r n a k e g y h e l y e t á t e n g e d n i.

Táviratok.

Képviseelő-választások.

Szofia, okt. 2. A tegnapi pótválasztásokon 34 kormánypárti és 2 ellenzéki jelöltet választottak be a szobranyéba. Harom választás eredménye még ismeretlen.

Stockholm, okt. 2. Az országgyűlés második kamarájába való választások befeje-ződtek. A baloldal 18, a jobb oldal 5 mandá-tumot nyert.

Andrée.

Stockholm, okt. 2. A Svénka Telegramm-byrad jelentése szerint Andrée expediciójának nemreg talált bójáját tegnap itt kinyitották. Több szakértő és miniszter jelenlétében kon-statáltak, hogy ez a bója az u. n. sarki bója, a melyet Andrée-nak az északi sark érintése kör kellett kidobnia. A bóját mikroszkópikus vizsgálatnak vetik alá.

Vasuti igazgatóságok gyűlése.

Genf, okt. 2. A német vasuti igazgatósá-gok egyesülete a mult hó utolsó napjaiban a genfi Hotel de Ville történelmi nevezetességű Alabama-termében több ülést tartott, a melye-ken főleg a személy és áru-díjzabásra vonat-kozó kérdéseket, továbbá az egyesületi kör-utazási forgalom továbbfejlesztését tárgyalták. Ebben a forgalomban a német, osztrák, magyar, román és németalföldi vasutakon kívül részük van a svájci, belga és dán vasutaknak is, most pedig, a genfi tanácskozások eredménye szerint itélve, valószínűleg a négy nagy fran-czia vasutársaság is csatlakozik majd az egyesületi forgalomhoz. A további tárgyalások-tól függ, hogy az új francia körutazási forgalom olcsóbb tételeit már az 1900-iki kiállítás német, osztrák és magyar látogatói is 'ogják-e élvezni. Fontos tárgya volt a tanácskozásnak az osztrák vasutügyi miniszteriumnak az eddig hiányzott személy- és malhatovábbítási szabályzatra vonatkozó előterjesztése, a milyen szabályzat az egyesület területén már érvényben van. Az üléseken, a melyek több napon át tartottak. Dopffel pénzügyi főtanácsos, a württembergi államvasutak igazgatóságának tagja elnökölt. Ausztriából ott voltak: Röll dr. miniszteri tanácsos, Wagner dr. központi felügyelő, Stuchlik és Lebensteiner felügyelők, Kriner és Frankl-Vochwart dr. iroda-igazgatók; a magyar vasutakat pedig Schober miniszteri tanácsos, Szekula főfelügyelő és Schober felügyelő kép-viselték. A svájci vasutársaságok nevében Oberer dr. bazeli és Pestalozzi zürichi vasut-igazgatók fogadták Svájcz vendégeit.

H I R E K.

Október 6.

Készítjük a gyász lobogókat. Készülünk arra a gyászünnepre, melynek emléke kitörülhetetlenül vésődött minden magyar szívébe. Készülünk a martirok napjára, lerójjuk kegyeletünket impozánsan, a szabad magyar nemzethez illően. Készülünk a debreczeni és az aradi gyászünnepre.

Aradra — tudvalevőleg — Szepessy Gusztáv, a honvédegylet elnöke és Bartha Mór jegyző vezetése alatt 25 1848/49-es honvéd indul holnap délelőtt. — Elmegy a 13 egyenruhás honvéd is, kik közül mindenik küzdött egyik vagy másik hőselkü tábornok hadtestében. A kereskedelemügyi miniszterium 20 kedvezményes jegyet bocsátott a debreczeni öreg honvédek rendelkezésére, a kiknek elutazása most már teljesebb biztossá lett téve. Szepessy Gusztáv az utazás ügyében érintkezésbe lépett Boczá Elmer állomásfőnökkel, ki a tőle már megszokott udvariassággal bocsátott az öreg honvédek részére egy külön kocsit.

Tudvalevőleg a debreczeni nyomdászok is küldnek koszorút az aradi szoborra. Ezt lapunk felelős szerkesztője Bartha Mór fogja elhelyezni.

A debreczeni kollegium ifjusága is nagyban készül a gyászünnepre. Az irodalmi társaság lázas tevékenységgel teszi a meg az előkészületeket. Ma délután küldi szét a felhívásokat Debreczen város egyesületeihez és testületeihez, melyben az elnökség útján meghívja azokat a gyászünnepekre. A felhívás szövege a következő:

Tekintetes Elnök Ur!

A debreczeni kollegium ifjuságának szent kötelessége volt és lesz a hazafias eszmék megőrzése, ápolása, terjesztése. Évszázadok példája igazolja, hogy nemzedékről nemzedékre szánt ennek tradíciója s azt az ifjuság a legválságosabb időben sem adta fel. Ünneplő ez ifjuság szívvel-lelélekkel nemzeti örömmünnepeket, de nemzeti érzületének igaz kifejezést ad azokon a napokon is, melyek sötét betűkkel vannak feljegyezve sokat szenvedett hazánk történetében. Debreczen város közönsége, mely mindig büszke volt ősi főiskolájára támogatja az ifjuság nemes törekvését s ep ebből kifolyólag iránta érzett nagyrabecsülését minden alkalommal kifejezésre juttatja.

Most, hogy a főiskolai ifjuság az aradi vértanuk dicső mártir halálának ötvenedik évfordulójáról akar kegyeletes gyászünneppelylel megemlékezni Debreczen polgársága mint egy ember áll mellé, s fájdamának egész nagyságával vesz részt a gyászünnepeken. A polgárság hazafiságát méltányolni tudja az ifjuság, ép ezért kettőzött erővel készül, hogy a kegyeletes ünnep minél meghatóbb, impozásabb legyen.

Hazafias tisztelettel kérjük azért a tekintetes elnök urat, hogy a gyászünnepen, melyet nem párt nem politika rendez, a vezetése alatt álló testülettel megjelenjen szíveskedjék.

A gyászünnepegy kezdete okt. 6-án d. u. 2 óra. Az egyesületek és testületek részére ugy a kollegium udvarán, hol az ünnepegy első része leend, mint a városház előtt, hol a második rész folyik le, fentartott helyről gondoskodva lesz.

Hazafias tiszteletünk kifejezése mellett vagyunk:

Debreczenben, 1899. okt. 2-án.

Szabó Elek,
főjegyző.Sipos Béla,
a M. I. Ö. társ.
elnöke.

* **A szegedi tanya szerencsés nyereje.** Megirtuk annak idején, hogy a szegedi mezőgazdasági kiállítás alkalmával rendezett sorsjáték első nyerejét a szegedi tanyát Debreczen egyik köztisztviselő álló nagykereskedője V a r g h a Károly nyerte el. — Öszintén örvendünk V a r g h a Károly szerencsésén, mert tudtuk, hogy valóban érdemes reá. És ezt rövid idő alatt be is bizonyította. Mikor az egyenruhás honvédek házról házról járva gyűjteni kezdtek aradi utjok költségeinek fedezésére V a r g h a Károly 10 frtal járult az egybegyűlendő összegben. Fogadja érte a honvédegylet hálás köszönetét.

* **Közigazgatási börtönök élelmezési költsége.** Nem csekély az összeg, melyet Debreczen városa a városi közigazgatási foglyok élelmezésére fordít. A mult hónapban például hivatalos kimutatás szerint 139 frt 50 krjába került a városnak foglyai élelmezése.

* **A Kossuth-utcai lóvasut meghosszabbítása.** A helyi vasut részvénytársaság lépéseket tett az iránt a tanácsnál, hogy a Kossuth-utcai lóvasutat a vágóhidig meghosszabbíthassa. A terv érdemes a kivételre, mert a sertésvásár-teret oda helyezték ki és újból megnyitották. A helyivasut részvénytársaság e lépéseket még egy év előtt tette meg. de az engedélyt még most sem kapta megmivel az akták a tanácsnál hevernek. A városnak pedig a lehetőség szerint minden alkalmat meg kellene ragadnia, hogy a közlekedési eszközök minél nagyobb számban létesüljenek.

* **Vasuton elhagyott tárgyak árverése** okt. 13-án fog megtartani a helybeli pályaudvaron csak a vasuton felejtett és talált tárgyaknak elárverezése melyeket tulajdonosaik a törvényes idő után nem vettek át.

* **Lelekészválasztások.** A Szatmárvármegyei Nagy Károly ref. egyházmegyei Ér-Endred ref. egyházközség tegnapelőtt egyháza n g u választással tisztelte meg a debreczeni egyház egyik segédlelkészét, a közbecsülésünket kinyert C s u t o r o s Albertot. Ugyancsak vasárnap szótöbbséggel választotta meg a P.-Ladányi ref. egyház, az E r ó s Lajos debreczeni theol. tanárra választásával megürült lelkész állomásra K i s s Ferenc földesi rendes lelkész.

* **Nyilvános elismerés és köszönet.** A debreczeni nyomdászok részéről az aradi vértanuk szobrara küldendő koszoru költségei fedezésére eddig a következők adakoztak: A „Debreczen” szerkesztősége 50 kr., Debr. Újság szerkesztősége 50 kr., Ujlaki Antal szerkesztő 20 kr., G. Szabó Etelka tanítónő H.-Nánásról 50 kr., G. Szabó Gábor H.-Nánásról 10 kr. A nyomdászok közül: 1. Városi nyomdából: Ember Lajo h. művezető 50 kr., Török Ferecz s. művezető 30 kr., Farkas Ágoston 20 kr., Borzsa Lajos 20 r., G. Szabó K. 1 kor. 2. Csokonai nyomdából: Somoss Árpád 50 kr., Morvay Zoltán, Botos Sándor, Orosz Mihály, Récsy Gusztáv, Karabélyos Zoltán, Végh János, Benedek Sándor, Nagy Sándor, Szabó József, Fazekas Gábor, Korcsáros Kálmán 20—20 kr., Kurucz Béla, 30 kr. Forgách Gyula, Szilágyi János 10—10 kr. 3. Hoffmann és Kronovitz nyomdája: Hoffmann és Kronovitz 50 kr., Szabó Károly 20 kr., Molnár Károly 10 kr., Strébely Gusztáv 20 kr., Keszler Vilmos 10 kr. — 4. Kutasi nyomdából: Gorrieri Adolf 20 kr., Belényesi Lajos 20 kr., Ehrenfeld Zsigmond 20 kr., Balogh Mihály 10 kr., Nyiri János 20 kr., Nagy Lajos 10 kr., Nagy József 20 kr., Ilyés József 10 kr. — Ugyancsak a Kutasi nyom-

dából: Szentessy Pál, Nagy Sándor, Bartha István, Bartha József, Balogh István, Gottlieb Jenő, Gaspar István, Tolvaj István nyomdász-tanulók 10—10 kr. 5. László Albert nyomdájából: Heller József 20 kr. — Összesen 10 frt. 20 kr. — A fenti adományokat a kegyeletes ezél érdekében köszönettel elismerve jelezzük, hogy további eszeleges adományokat még elfogadunk. — A koszoru megtekinthető D a n k ó M. kirakatában Szerdán délig. — Kurucz Béla, nyomdász-szakegyleti elnök. G. Szabó Kálmán, biz. pénztárnok.

* **Megszökött menyecske.** Nagy panaszzal fordult a debreczeni rendőrséghez ifj. V á n e s a György, genesi gulyás. Oda hagyta szegényt a felesége. Két kis gyermekével a legnagyobb bajban van. Ugy értesült, hogy a hűtlen menyecske Debreczenbe vette utját. Kéri a rendőrséget, hogy kutassa fel s küldje haza a szökevény asszonyt, a kinek különben minden meg van bocsátva!

* **Hajdu Bőszörmény város közönsége** október 6-án diszes koszorut tétel le Aradon a vértanuk szobrara, s magán küldődött: S z i n a y Gyula a város országos képviselője és S o m o s s y Bél polgármester által képviseltetni.

* **Elveszett ékszer.** A városi főmérnök A c z é l G. felesége elvesztett egy kétszeres lánczu arany karkötőt egy kis e s e c s e b e c s é v e l (tiz parancsolati tábla) A becsületes megtaláló kéri nevezetnél visszaszolgáltatásra.

* **A debreczeni ev. ref. főgymnásiumi tornakör** szept. 30-án tartotta az évi alakuló gyűlést, mely alkalommal a tisztviselőket saját kebeléből következőleg választotta meg: Elnök Forberger Béla 8., alelnök Juhász Albert 7., főjegyző K. Nagy Gábor 8., aljegyző Peley József 7., pénztáros Dienes Pál 8. oszt. tanulók. Választmányi tagok: Nagy Lajos 8., Zalay Béla 8., Kiss László 7., Simon Sándor 7., Beregszászy Sándor 6., Jármy Lajos 5., Előtornászok Ráthonyi Ödön 8., Szendy György 8., b) Hajdu László 7., Peley József 7. oszt. tanulók.

* **A nyitva hagyott ablak.** Az őszi enyhe, balzsamos levegőt akarta a szobájába eresztetni G ü r t l e r Ignác. Nyitva hagyta a szoba ablakát, mely az utczára nyílt. A nyitott ablakon egy élelmes gazember mászott be, ki minden található ruhát, ékszert és egyéb holmit összeszedett s elemelt. A rendőrség nyomozza a tettest.

* **Tóth András alkotása, vagy a Kolozsváriak a selmezbányai ünnepen.** Az aradi vértanuk ünnepe után Selmezbánya város fog ünnepleni. Felszentelt a diszes honvédemlék szobrot, mely szemtanuk állítása szerint művész kivitel tekintetében vetekedik a bu-daival. Kolozsvár város törvényhatóságát br. F e i l i t z s c h Arthur fogja képviselni az ünnepen. Az Orsz. Tört., Erekye Múzeum képviseletében Kolozsvárról K u s z k ó István a múzeum igazgató öre, továbbá a múzeum könyvtárnoka, és V i n c z e István ig. tan. fognak az ünnepeken részt venni.

* **Meghívó a „Gönczy Egylet” f. hó 7-én Szombaton d. u. 4 órakor, a tanképző igazg. irodában tartandó választmányi ülésére. Tárgyak:** 1. Évkönyv nyomtatás felől intézkedés 2. Végleges számvizsgálat. 3. A tanszermúzeum ügyében kiküldött bizottság jelentése. 4. Az ügyrend és Szerv. Szab. revideálására kiküldött bizotts. jelentése. 5. A múzeumkör jelentése. 6. Tisztújítás előkészítése. 7. Közg. gyűlés ideje és helyének megállapítása. 8. Esetleges indítványok. Debreczen 1899 okt. 1. Kovács Lajos elnök. Csurka István titkár.

* **Az iparosifjuság október 6-iki gyászünnepegy** helyszüke miatt az ipar testület tanácskozó termében tartatik meg a következő programmal: Szózat énekli az ifjusági dalkör, Október 6. Irta: P a l á g y i L. Szavalja: M a d a r á s z Gyula. Emlébeszéd: Tartja: Dr. K ö r ö s s y Kálmán. Október 6. Irta: Ilyés B. Szavalja: Rózsássy László. Himnusz, énekli a dalkör.

* **Haladunk.** Haladunk minden téren. Egyik olvasónk ma a következő nyomtatott kártyát küldte be lapunknak:

Ma éjjel mulatok!

Ha esetleg utamat elveszteném, sziveskedjék ezen jegyet a gomblyukamban megerősíteni s így engem haza küldeni.

Nevem B. O.

Lakásom: Piacz-utca... sz. I. em. 6. ajtó.

B. O. ur határozottan elmés és rendkívül praktikus ember. Mint újabban értesülünk: 500 darabot rendelt ezekből a kártyákból. A mi azt is bizonyítja, hogy B. O. ur »jó pipa.«

* **Az 1848/9-iki honvéd egyesület** küldöttei és a 13-as egyenruhás honvédsapatjának az okt. 6-án Aradon tartandó felszázados gyásznap alkalmávali utiköltségeire adakoztak: (IV.) A debreczeni függetlenségi kör, Varga Károly 10—10 frt, A debreczeni polgári kör, Dr. Király Ferencz orsz. képviselő 5—5 frt, Debreczeni csizmadia társulat 4 frt, A debreczeni szálló és vendéglősök ipartársulata, a debreczeni pinezér egyesület 2—2 frt, Roncsik Lajos tanácsnok, B. Nagy János, Horváth István, Vecsey Viktor, N. N., Balla Károly, K. T. K. és K. T. M. 1—1 frt, Borsay Samuel, Kardos Pistike 1—1 kor.

* **Orvosválasztás.** A »Bikur Cholim« betegsegélyző egyesület szeptember hó 28-án a lemondás folytán megüresedett orvosi állás választás utáni betöltését eszközölte. Új orvosnak a következő három évi ciklusra: Dr. R ó z s a Mór, helybeli előnyösen ismert orvos lett megválasztva ezen humánizmuson alapuló egyesületnél.

* **Színházi osztály a miniszteriumban.** A belügyminiszterium és a közoktatásügyi miniszterium között napok óta folynak a tárgyalások, hogy a színházi osztályt a belügyminiszteriumtól áttegyék a közoktatásügyi miniszteriumhoz. Mint most hírlik, ez legközelebb meg is fog történni, még pedig egy rendkívül érdekes átalakulással. Az intendatura megszűnik, gróf Keglevich István közoktatásügyi államtitkár lesz s mint ilyen fogja a színházi ügyeket vezetni.

* **A bot a színházban.** A római prefektus a minap kihirdette, hogy jövőben a római színházakban nem szabad a közönséget arra fölszólítani, hogy a botot vagy az esernyőt a ruhatárban hagyja. Ezt az ukázt az örök város sajtója különféleképpen kommentálja. Sokan helyesen tartják a rendelkezést, sokan azt mondják, — hogy ha az asszonyoknak le kell tenniük a kalapot, a férfiak is letehetik a botot. Az új botrendeletnek érdekes következménye lett a Manzoni-színházban. A közönség között, mely a színházba igyekezett, ott volt egy kis, tisztelegesen öltözött ember, a ki egész csomó kisebb-nagyobb botot vitt a hóna alatt. Közötte és a jegyzedő között a következő párbeszéd folyt le:

Hová megy?

— A színházba. Tessék itt van a belépő jegyem.

— Kérem, így nem mehet be a színházba.

— Nem-e? Hát miért nem?

— Mert nincs megengedve, hogy valaki egész botkereskedéssel menjen be a színházba.

— Ohó! Ugy látszik, maga nem olvas ujságot és nem ismeri a prefektus rendelkezését.

— A prefektus rendelete nem szól arról, hogy a színházat botkereskedéssé szabad átalakítani.

— Kérem, nekem ehhez jogom van. Botkereskedő vagyok és a színházban el akarom adni botjaimat.

— Így nem eresztöm be. Kérje vissza a jegy árát.

A vita mindhevesebb lett, míg végre a rendőrség eltávolította a botos embert.

* **Vilma királynőt meglópták.** Amszterdamból jelentik, hogy a hágai királyi palotában a minap tolvajok jártak, a kik kifosztották Vilma királynő kiucses kamaráját. A múlt héten tért vissza a királynő Leból a királyi palotába és csakhamar észrevette, hogy anyjának két értékes ajándék, egy kristályból való arannba foglalt kis üveg és egy arany tüőrtartó-doboz hiányzik. Mivel Le Blanc, és ékszerek öre egy nappal előbb eltűnt, mindjárt rá gyanakodtak és a rendőrség le is foglalta az elveszett tárgyakat egy aranyművesnél, a kinek hatszáz forintért Le Blanc adta el. Az aranyművesnél még más, a királyné himzés kamarájából való ékszert is találak: két pompás antik arany dobozt, modern és antik asztali készletet, arany serlegket, kést, villát és más egyebet. Az aranyműves bevallotta, hogy mindez csak igen kis része annak a sok drága holminak, a mit ő két év alatt Le Blanc-tól vásárolt. A tolvajt már elfogták Amszterdam egyik szállójában, a hol de Wit neven lakott.

* **Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.** Folyó évi szeptember hóban 1172 ju alékrész irattatott be és nászjutalékok fejében 24,598 frt 86 kr fizettetett ki. 1899. január 1-től szeptember 30-ig beirt összes jutalékrészek száma 10,374 és a kifizetett nászjutalékok összege 184,951 frt 71 kr. Debreczen és Hajdumegye vezérképviselője: **Baum Miksa** Miklós u. 11 sz.

* **Színház után.** A Dréher sörcsarnok »Télikert« éttermében választékos, friss vacsora, Korona sör (a la pilzeni) folyton csapolva. Hetenként háromszor zene. A nagyérdemű közönséget szívesen látja Márkus Jenő.

* **Katona zene.** Holnap este a Corsó kávéházban először tart hangversenyt a cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara igen érdekes műsorral, melyre már előre is felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Máriacelli gyomorcsseppek** kipróbált, kitűnő, lelkesítő és erősítő hatása miatt gyomorzyengeségnél és emésztési zavaroknál nagy és mindég növekedő kedveltségnek örvend minden néposztálynál. A Mariacelli gyomorcsseppek egy elősmert vény után a legjobb nyersanyagból készülnek, minden gyógyszerárban kaphatók. Ajánjuk olvasóinknak megrendelésnél a lapunk hirdetései között látható védjegyre és aláírásra, melylyel a Mariacelli gyomorcsseppek csomagolva vannak, ügyelni.

Legujabb.

Széll Kálmán árulása.

Budapest, okt. 3. (Saját tudósítónk távirata. Érkezett délután 1/2 2 órakor.)

A képviselőház mai ülésén Kossuth indítványával szemben Széll Kálmán azon indítványát fogadták el, hogy a képviselőház csak k o s z o r u t helyezzen az aradi szoborra, de ne képviseltesse magát miniszterrel.

A vitában részt vettek Thaly, Madarász, Visontai, Kossuth egész indítványa mellett, a többség azonban Széll mellett szavazott.

A ház koszoruját Perczel Dezső teszi le a szoborra.

Széll kétszínűsége, melylyel Kossuth ismeretes indítványát elejtette, óriási visszatetszést szült a függetlenségi pártban.

Az Aradon elítelt honvédtisztek névsora.

6. Századosok.

Ausberg György
Bacskány Miklós
Balogh Ádám

Bárany Mihály
Barcsay Miklós
Barits István
Beke Gyula
Bereghy Ádám
Blaske Frigyes
Bökényi Nándor
Bömches Ede
Barsitzky László
Brzatsan Sándor
Butz Károly
Clauer Antal
Czappan Mihály
Dietl Antal
Dietrich László
Dobiecky Ferenc
Dobrucky Viktor
Doszlern Emil
Duffaud Ferencz
Edéayi Lipót
Eperjesy Antal
Eszterházy Mihály
Farkas Ádám
Farkasányi Mihály
Fehér János
Fehér Ferenc
Fodor Imre
Földváry Mihály
Gal Ignátz
Gammel József
Ghicy Imre
Girten Ernő
Hegedüs József
Hengl Benjámín
Herdina József
Hermann Benjámín
Hild Antal
Hits György
Hollósy József
Höschl Vilmos
Hofman József
Hütl Móríc
Izceskul János
Jelentsik Imre
Jeney József
Jeney Károly
Juszt Antal
Kalocsa Balázs
Kálóczy Kálmán
Karácsony István
Koch Nándor
Kolosy István
Kovács József
Kraus Károly
Krazutzky Mihály
Krobáth Ferenc
Kropp József
Kutasy Ignátz
Landerer Gyula
Lommó Lajos
Lendvay Rudolf
Lischman Antal
Lil Adolf
Lipóthi Miksa
Lippits István
Litzenmayer Károly
Lukács Károly
Luzsinszky Henrik
Luzsinszky Sándor
Markovits Vince
Morzsó József
Medi Ferenc
Mészey János
Mihalovits Ferenc
Mindszenty Károly
Möriz Sándor
Nagy János
Nagy Lajos
Nagy Sándor
Nanássy Károly
Nedeczley József
Németh Adolf
Neumann Ede
Nizner János
Obradovits Cyrill
Odobazits Kyrik
Orosz József
Palfy János
Pataky Mihály
Perczel László
Perelits Albert
Piketty Mihály

Pinksz József
Pletttrich János
Pögler József
Posch Marcsi
Prevendai János
Rajcsány Imre
Redl György
Reul Miksa
Reiche Rudolf
Rüdiger Alajos
Rüdiger Rudolf
Rudnai Jusztin
Ruzsitska József
Ruzsitska Peter
Sághy Lajos
Sári s János
Schakovszky Károly
Schatzberg Károly
Schmidl Antal
Schober Ernő
Schubert Ignátz
Schulz Róbert
Schuster Ignátz
Simonyi Victor
Szlenka Vincze
Stutári György
Somlay Mikó
Somogyi József
Stankóczy Endre
Strobel Izidor
Sümegh József
Szeif Lajos
Szente Pál
Sziebenliszt Antal
Slonetzky Rudolf
Vevera József
Vida Péter
Vidos Marton
Vörös István
Zambory Emil
Ziegler Mórítz

7. Főhadnagyok

Baldauf József
Forsthuber Vilmos
Franz Mihály
Höfllich Marton
Mikesics Adolf
Peché Sandor
Zsolnay Ferencz

Egyház és iskola.

Püspöki körút. Antal dunántúli püspök szept. 25-én kezdte meg az őrségi egyházmegye meglátogatását, Németh István egyh. ker. aljegyző és az őrségi egyházmegye esepese kíséretében.

A tiszáninneni ref. egyházkerület szept. 26 és következő napjain tartotta meg közgyűlését Sarospatakon.

A dunamelléki ref. egyházkerület közgyűlését okt. 21 és következő napjaira hívta össze az elnökség. Az új lelkészek ünnepélyes felavatása okt. 22-én fog megtörténni. A kápláni dislokációra vonatkozó kívánságok, valamint a felavatásra való jelentkezősek a püspöki hivatalhoz küldendőek be. Okt. 19—20. napjain a theol. választmány, a fő-, közép és népiskolai bizottságok fogják megtartani üléseiket.

A heves nagyknási ref. egyházmegye okt. hó 4-én fogja megtartani közgyűlését Mezőtúron s ez alkalommal fog megtörténni az egyház új — iskolájának ünnepélyes megnyitása is.

Utóhang a P. I. T. nagygyűléséhez. A M. P. I. T. debr. gyűlésén elmondott nagyszabású beszéde alkalmából a Magyar Állam így ír Hegedűs Sándorról:

„A legnemesebb értelemben vett irigység fog el bennünket a prot. irodalmi társ. debreceni nagygyűléséről szóló tudósítás olvastára. Nem is irigység ez, hanem nemes vágyakozás: vajha nekünk katolikusoknak is volnaak ilyen aktív államferfiaink, kik a valóságos meggyőződés ugyanazon erejével mondhatnák: ugyanolyan hitvalló elszántsággal lépének egyházuk s a keresztyénség védelmére,

mint ezt Hegedűs Sándor ker. miniszter — cselekedte a debreceni protestáns nagygyűlésen. Keresztyének vallotta magát oly korban, midőn a vallomás veszedelembé ejtheti az államférfiut; nyíltan hirdette a keresztyén restauráció szükségességét, a mit úgy fogunk elérni, ha a keresztyén vallásnak ismét domináló szerepet biztosítunk az állami, társadalmi és a magán életben. Szépen és meggyőzően beszélt a tudomány, vallás és az erkölcs hármóniájáról is stb.»

Jól esik olvasnunk ez elismerést az ellenfél részéről; csak az a bajunk, hogy nekünk is csak kevés olyan emberünk van, mint Hegedűs Sándor, aki nem fél vallomást tenni a Krisztus evangéliumáról s aki nem csak szépen beszél, de szépen is cselekszik.

Ev. ref. főgondnoki beiktatás. Antalffy Lajos kuriai bírót, a nagybecskereki tsvzéki elnökét vasárnap iktatták be egyházfőgondnoki tisztségbe. Az egyházi beszédet Garzó Gyula gyomai lelkész mondta, azután letette az esküt. Az új főgondnok délben nagy ebédet adott.

Internátus felavatás. Az újonnan épült internátust Goldis aradi g. kel. román püspök Belényesen fényes egyházi ünnepélyvel felszentelte. Az ünnepély misével kezdődött, melyen Goldis püspöknek Gróza, Pacala és Moga esperesek több lelkészszel együtt segédkeztek. A mise után a sokaság bucsumenettel az internátus elé vonult, ahol a felszentelés után Goldis a szabad ég alatt óriás közönség előtt lelkes beszédet mondott, hivat mint a haza hű polgárait haladásra buzdítván. Az ünnepélyen a magyarság is résztvett. A felszentelés után bankett volt.

A tud. egyetem megnyitó ünnepe. A budapesti királyi tudományegyetem vasárnap délelőt tartotta az 1899 900. év ünnepélyes megnyitását. A megnyitást megelőzőleg, délelőt 10 órakor, az egyetemi templomban zenes mise volt.

Az ünnepélyes mise után az új város-ház dísztermébe vonult az egész templom közönsége, a hol 11 órakor megtartották a tanév ünnepélyes megnyitását, melyen W l a s s i c s Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter is jelen volt.

H e r c z e g Mihály prorektor, néhai M i h a l k o v i c s Géza elhunyt rektor helyettese, az egyetem múlt évi történetének vázlatát mellett átadja székét ponori T h e u r é w k Emil, az új tanévre megválasztott rektor magnifikusnak, a ki az ifjúság lelkes tapsa és eljenzés közt vette át az egyetem rektor magnifikuszi méltóságának hagyományos jelvényeit: 264 éves rektori ezüst kormánypálczáját.

Végül F r ö l i c h Izidor bölcsészeti-kari dékán tartotta meg megnyitó beszédét, melyet az ifjúságos intézett, kérve őket: »A magasztos kötelességtudás és kötelességteljesítés, melyre hazánk dicső multja oly sok tündöklő példát mutat, legyen életük vezérc illaga.«

IRODALOM.

A «Vasárnapi Ujság» okt. 1-sei száma 27 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A boerek országa« (Krüger transzváli elnök, Steijo oranjei elnök és Milner fokföldi angol kormányzó arcképevel). — »Karpáti képek.« Költemény. Irta Bartók Lajos. Regénytár: »Hires szerelmesek: Móricz szász herceg és Lecouivreur Adrienne« (arcképekkel). — »A csepürágó felesége.« Elbeszélés. Irta Polevoi N. P. Oroszból fordította Ambrozovics Dezső (képekkel). — »Egy arulás története a napoleoni hadjárat alatt.« — »Wagner Sándor művei a Nemzeti Szalonban« (képekkel és Wagner Sándor arcképevel). — »Egy magyar ember levele Mandzsuriából.« (Gubányi Károlytól). — »A rendőri kémkedés Franciaországban.« — »A nemzetközi büntető-egyesület« (arcképekkel). — »Gyemánt Khinában.« — »A kereskedelemügyi miniszter Iglón« (képekkel Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter iglói utjáról Erdélyi fényképei után). — »A nagy hordók.« Irodalom és művészet, Köz-

intezetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendezési rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 2 forint, — a «Politikai Ujdonságok»-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Neplap», legolcsóbb ujság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.

Tudomány, irodalom, művészet.

A regény műfaja.

Irta és felolvasta Csengery Gusztáv, az eperjesi közös — ev. és r. kath. — tanári körben.

(Folytatás.)

A dráma nagyon szűk tér, csak két-három számbavehető egyén mozog rajta. A cselekmény rendkívül egyszerű, egy eszmerűgőja mozgatja. Az ilyen egyszerű cselekvés körében szabadabb az egyén, függetlenebbnek tűnik fel, azért önfelelőssége is súlyosabb. A mi szemed előtt feltűnik az egyénben, az az örök emberi. Othello ezer év előtt is ugyanaz volt, aki Shakespeare korában, s a ki ma, nem kellett hozzá az, hogy szerecsen legyen, sem az, hogy Velence fővezére legyen.

A dráma hőse háta mögött nincs egy nagy társadalom, a maga komplikált szokásaival, divatával, ezernyi sejtásugaival, és ezer meg ezer sürgő forgó sakaságával.

Íme a regényben ilyen tágas térre jut az egyén, ilyen chaoticus sokadalomban mozog az ember, azért nem oly szabad, mint a minőnek a drámairó odaállíthatja.

A regény író a t á r s a d a l o m egyénét rajzolja, s mentől alaposabban ismeri a társadalmat, annál inkább bekel látna, hogy az a maga uralkodó nézeteivel, divatos áramlataival s azzal a felfogással, melylyel a közvéleményt megalkotja, épen úgy ránehezedik az egyénre, mint a régi világ nézet végzete.

Aki a közfelfogással, a korszellemmel ellentétbe jön, azt a közvélemény épen úgy elsodorja, mint a régi kor végzete az ellene küzdő egyént. Tehát a mai kor epikus hőse is épen egy egy magasabb hatalom befolyása alatt cselekszik, mint a régié, csak hogy ma már nem nevezük végzetnek, hanem t á r s a d a l m i kényszerűségnek.

A régi eposz gyermeke, a regény, tehát megtartotta eposzi természetét.

Az általános felvilágosodás s irodalmilag Shakespeare drámáinak hatása, kitörölte belőle a csodaszerűt, eseményeit [a valószínűség határai közt beszél el, de abban a tágas mederben, melyet társadalomnak nevezünk s melynek sokféle az összeműködő hatása intézi egyéneinek sorsát, lehet, sőt gyakran lesz is épen oly végzetessé, mint az eposz volt hajdan. Kísérjük csak figyelemmel életünk egyes napjait, azt fogjuk tapasztalni, hogy alig van olyan napunk, amikor cselekvésünket külső körülmények ne korlátolnak, vagy ne módosítanak.

Az ember egyéni szabadsága csak ideál. Mentől szélesebb mederben foly a cselekmény, annál nagyobb befolyása van, a szereplő egyénekre, a kornak, a társadalomnak. A ki tehát olyan eszmékből indul ki, melyek egyenesen a társadalomban annak világnézetében s az általa megalkotott erkölcsi világrendben gyökereznek, az okvetelen eposzi regényt fog írni.

Ilyen nagyszabású regény «A gályarab» Hugó Viktortól.

De lehet a társadalom valamely intézménye is ilyen hatalmas, sőt valamely komplikáltabb jelensége is. Ezek bár speciális tünetek s nem gyökereznek a közfelfogásban, a társadalom világnézetében, de mélyen bele nyulnak az egyéni élet viszonyaiba s bonyodalmat szövevenyt idéznek elő, melynek rejtett szálait egyes egyének önérdéke vagy szenvedélye kuszálja össze.

A ki e hálóba beleakad, annak küzköd-

nie kell, míg vagy széttepi valahol s kimenekül belőle, vagy belevész s áldozatul esik. Ki tagadná meg, hogy az élet tele van önzéssel szenvedéllyel s ennek meg vannak a maga ármányai, a melyek néha nagy bonyodalmat idéznek elő.

Nos, ha az író éppen ilyen tárgyat választ, célja valamely intézmény nagy hatalmát, vagy valamely komplikált jelenség veszedelmét feltárni: miért ne volna ez jogosult, ha élethíven tárgyalja? — Példa rá «A bolygó zsidó» Suetől és «Monte Christo» Dumastól. Hugó Viktor gályarabját is ideértve: Mind a három regény szenzációs regény.

Az elsőben a társadalmi kényszerűség képezi az alapot, a második egy rendi intézmény nagy hatalmát rajzolja, a harmadik egy társadalmi jelenség veszedelmét, s az igazságtalan bírói ítéletre következő rettentő nemzest tárja fel előttünk.

Mind a három végzetes, tehát epikai mű. Meg van bennök még az éposz szereplése is, kivált a legutóbbiban, de nagy jelentőségük oly monumentális alkotásokká teszi őket, hogy míg a társadalomnak ez a szervezete él és benne olyan intézmények és jelenségek előfordulhatnak, addig ez a három mű el nem avulhat s nincs az a drámai regény, mely ezeknél nagyobb és jogosultabb hatást előidézeni tudna.

De hogy a műfaj ketté ágazásánál még világosabb képet nyerhesünk, lépünk be a regényíró műhelyébe, s nézzük meg, hogyan dolgozik.

Két regénytárgy fekszik előtte, mind a kettőt a tapasztalás adta, tehát valóság, az egyiket egy ügyvédől, a másikat egy lelkész-től kapta. Ime az ügyvédé:

Egy gazdag örökségbe lurfanggal egybitorló ült be, de aki előkelő ember és nagy összeköttetései vannak. Vele szemben áll az igazi örökös, de egészen ismeretlen, magára hagyott szegény. Senkije sincs, aki ügyét győzelemre segíthetné, a törvény is ellene van, mert hisz a törvény őei a bitorlóval tartanak, talán nem tarthatnának vele, ha az igaz örökösnek kézzel fogható bizonyítéka volna, de a végrendelet elsikkadt. Ekkor előáll egy szintén ismeretlen ember, az igazi örökös védelmére, egy ügyvéd. Lángeszű, tudományokban jártas szakember, de fiatal. Ez az ügy egyszerre híres emberré tehetné, de a vállalkozás merész, kockázatos, mert sok ellenséget támaszthat neki.

Vannak azonban egyes motívumok, egyes főszínpontok, melyekre a bitorló nem gondolt, de melyek a győzelmet kilátásba helyezik. Az ügyvéd tehát rettenthetetlen bátorsággal és zseniális ügyességgel megtámadja az egész hatalmas klikket egy maga, éppen mint a középkor lovagja az erőszakost. Az igazság érdekében teszi, mi a saját érdeke is s megkezdődik a bonyodalmas küzdelem. Ime az egyik tárgy, még csak anyag, meg kell formálni, ki kell fejteni az egész mese bonyodalmat, melynek sok ága-boga van, minden egyes részecskéjét gondosan kidolgozni s egymásba illeszteni.

A lelkész tárgya egészen másnemű. — Előtte egy megindulandó válópör személyei jelentek meg.

Ifjú és leány rajongó szerelemmel csüggtek egymáson, sok ellenző akadályt legyőzve, egymásé lesznek. A világ azt hiszi, hogy a boldogság ideálja valósult meg ebben a házasságban. De a házasság nem ért meg egymást. A nő könnyű élethez volt szokva, nem ismeri az élet fáradságait, ragyogott és csak álmainak élt, a másik a munka embere, dolgoznia kell a mindennapi kenyérért és örömet dolgozik, mert ért hozzá és van kiért. De az, akiért dolgozik, ellanyagolva érzi magát, sokról kellett lemondania és ime, akiért lemondott, oly keveset foglalkozik vele. Ebből összeütközések támadnak, amikben a nimbus lassanként szétfoszlik, egymást kisértik, egyik félreértés a másikat éri, míg végre helyzetük elviselhetetlen s ők a végponthoz érnek.

Ime uraim, hölgyeim, két regénytárgy, melyek annyira különböznek egymástól, mint a szerezés az európai fehérbőrű embertől, de

egyenlően ember mind a kettő. Amaz egy társadalmi jelenség komplikált szövevényen alapszik, emez pusztán lélektani tünemény. Amott a társadalom sok emberéből egy egész gépezet működik, itt csak két egyén szerepel,

Mi kell hozzá, hogy jó regény legyen mind a kettőből?

A társadalom alapos ismerete, a jellem lélektani megvilágítása, tehát emberismeret és a cselekmény egységes, következetes megalkotása.

Folyt. köv.

2000. évben

olyan nemzetség fog élni, melynek husába, vérébe sok ment át, a mi még sokak által feleslegesnek tekintetik. Epen úgy, mint most még természetesen tartják, hogy egy tiszta ember naponta mosakodik, ezután nem fogják megérthetni, hogy létezhetnek emberek, kik szájukat és fogukat nem vetették alá naponta alapos ápolásnak. A testápolás ezen része mindenütt az ősmert «KOSMIN» száj- és fogvizet használják, mely a száját üdíti, a foghúst erősíti és a fogakat épségben tartja.

Üveg 1 frt, sokáig eltart, kapható gyógyszer-tárakban, drogueriákban és illatszerek kereskedésekben. Vezérképviseléség: Skruvan E. Bécs IX. Müllnergasse 2. — Nagybani raktár Budapesten Török Józsefnél.

KÖZGAZDASÁG.

Termeljünk jobb minőségű zöldséget.

Főleg nagyobb városok piacain ma már gyönyörű zöldséget lehet látni, jellemzi ezen zöldségeket egyrészt, hogy óriás nagyságuk, másrészt, hogy nagyságuk dacára a kellő zseneséggel bírnak. A városi háziasszonyok nagyon válogatósak e tekintetben ma már s hiába is viszi bárki összetöporódott, elfasult zöldségeit piacra, azt senki meg nem veszi. Hogy pedig ilyen fele zöldséget természetesen valaki, ahhoz nemcsak jó mag, — de öntözés és megfelelő trágyázás is szükséges.

Valamennyi zöldség annál értékesebb, minél gyorsabb a fejlődése, mert csak abban az esetben lesznek a sejtfalak a gyors növekedés miatt vékonyak, nem fásodnak el, szóval a zöldség izletesebb marad. A fejlődést különösen trágyázás által mozdítjuk elő határozatosan, főleg abban az esetben, ha igen dusan trágyázunk.

Konyhakerti növényeink mind igen jól tűrik az istállótrágyát s ebből adhatunk akár mennyit is, minden káros következmény nélkül, feltéve, hogy a talaj eléggé nedvesen tartatik. Rendesen túlerült marhatrágyát használunk e célra; ez nemcsak tápanyagot hoz a talajba, hanem annak humusz mennyiségét is gazdagítja és porhanyóvá teszi a földet. Nagyon jó az istállótrágyán kívül foszfátokat, nevezetesen szuperfoszfátot is adni, mert a foszforsav rendesen nincs elegendő mennyiségben a talajban, pedig a növényzet fejlődése, ha nem szenved foszfor hiányban, sokkal erőteljesebb. A szuperfoszfát hatása különösen a hagyma és zellerféléknél, de egyéb gyökérféléknél is nagyon szembeötlő.

Emberi ürüléket is adnak sokszor a konyhakerteknek; ebben van ugyan elég nitrogén és foszforsav, de káli helyett sok nátriumot tartalmaz s ez utóbbit a zöldség nem igen kedveli, kivéve a spárgát és a parajt. Jó tehát a pöczegödőr tartalmát fahamuval keverni a mely kitűnő káli-trágya. Ha telen visszük ki a trágyát a konyhakertbe, soha sem szabad azt kupaczkokba rakni, illetve hagyni, hanem rögtön el kell teregetni. Folyékony trágyát olyan növ. nyekre adunk, melyek a friss trágyát kedvelik, minő pl. a saláta, kalarabé stb. Ilyen trágyával csakis esős vagy borus időben szabad öntözni, sohasem akkor, ha nap süt, vagy ha szárazság uralkodik, mert különben könnyen kiegészíti a gyökereket. Egy kevésbé

ismert s alig alkalmazott trágya a korom is, mely egymagában alkalmazva legjobban hat kavicsos vagy meszes talajon. De gyakran mésszel vagy földdel is keverik vagy a komposztra viszik.

Gabona-piacz.

Berlin okt. 2. A hangulat bágyadt volt, a forgalom csördes. A buza és rozs szállítási ára $1/4 - 1/2$ márkával olcsóbb. Zab megtartotta árát. Az idő borus.

A königshofi cementgyár-társaság a bécsi Union-bank útján kérvényt adott be a bécsi tőzsdekamarához részvényeinek hivatalos jegyzése tárgyában.

Budapesti gabonatözsde.

Okt. 2.

A ké száruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilós	Ar 100 kg.		kilós	100 kilogra mm	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	ó	76	8.25 - 8.35	80	08.75	08.90
"	"	77	8.35 - 08.45	81	08.75	08.90
"	"	78	08.45 - 08.55	82	—	—
Tiszavidéki	ó	79	08.50 - 08.65	—	08.75	08.80
"	"	76	8.25 - 8.35	80	08.75	0.890
"	"	77	8.35 - 8.45	81	—	—
Pestvidéki	ó	78	08.45 - 08.55	82	08.70	08.75
"	"	79	08.50 - 08.65	—	—	08.75
"	"	79	8.20 - 8.30	80	08.70	—
Fehérmegyei	"	76	8.30 - 8.40	81	08.70	00.80
"	"	78	8.40 - 8.50	82	8.70	—
"	"	79	08.45 - 08.60	—	8.70	—
Bácskai	ó	76	8.25 - 08.30	80	00.00	—
"	"	77	8.30 - 8.40	81	00.00	00.00
"	"	78	8.40 - 08.50	82	—	00.00
Északmag	"	79	8.45 - 08.60	—	—	—
"	"	75	8.50 - 8.55	80	—	—
"	"	79	8.55 - 8.65	81	—	—

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Rozs elsőrendű	uj	70-72
" másodrendű	"	6.65
Arpa takarmánynak	"	6.55
" égetni való	"	6.00
" serfőzdei	"	6.20
Zab	uj	62-64
Tengeri bánsági	uj	64-66
" más nemű	"	39-41
Repcze	"	5.35
Köles	"	5.45
		5.10
		5.30
		0.00
		0.00
		11.30
		11.80
		4.80
		5.10

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. Okt. 2. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli — kr. Közép pkint 300-400 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialtal közép (paronként 251-320 kg. 43-44 kr. Fialtal könnyű paronként 240 kg. sulyban 44-44 1/2 krig. Szerbiai: Nehéz pkint 260 kg. sulyban 43-44 krig.

Sertés létszám: 1899. évi szept. hó 30. napján volt készlet 38163 darab, okt. 1. felhajtott 1633 drb, 1899 okt. 1-en elszállított 772 db. 2-ára maradt 38,979 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanyha.

Szerkesztői üzenetek.

F. H. Kérjük ma delután 5 — fél 6 óra-
kor befáradni.

Kiváncsi. Végtelenül kedves lenne, ha egy levelében valami más álnevet írna, mely alatt egy poste-restante küldemény elküldhető volna. — Kerem, tegye meg. Üdv!

V. Közölhetetienek.

Nyilt-tér.

Nemcsak Magyarországon legelterjedtebb a FERENCZ JÓZSEF keserűvíz, hanem a világkereskedelemben is virágzó kiviteli czikk helyét foglalja el. Bevásárlásánál nagyon ajánlatos osakis Ferencz József keserűvíz elnevezést használni, nehogy más, csekélyebb értékű vizet kapjunk.

Debreczentől vasuton másfél órányira fekvő **Balmaz-Ujváros** nagyközségben az 1855. óta fennálló személyes jogu

gyógyszertár

azonnal eladó.
Bővebb felvilágosítással **Incze Kálman** gyógyszerértulajdonos szolgál.

V.-Pércs község határában eladó:

200 cat. hold tagosított, jó minőségű leugarolt, megkevert, vetés alá készen álló

birtok,

a községben levő uri lakással, teljesen felszerelt mindennemű gazdasági épülettel.

Értekezhetni a megbízott

Dr. Freund Jenő

ügyvédnél

Debreczenben, Piacz utca 70. sz.

A védjegyre tessék vigyazni!

Máriaczei gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak **gyomor bajoknál**, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és nepszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfujság, savanyu felbűffogés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menayiben ez a gyomortól származott gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták májbajok és hámorrohoikáknál.

Említett bajoknál **MÁRIACZELLI GYOMORCSEPPEK** évek óta kitűnőeknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum „König von Ungarn“ Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerértára Budapest, Király-utca 12. sz.

Kapható Debreczenben: **Tóth Béla**, **Mihalovits István**, **Dr. Rótschnek V. Emil**, **Tamássy és Balázs** gyógyszerészeknél. **Diószegen**: **Vaday Ignác**. **Ér Mihályfalván**: **Mátray István**. **Hadházon**: **Farkas Odón**. **Kabán**: **Horváth Kálman** gyógyszerészeknél.

„Bika“ szálloda bérlőtársaság DEBRECZENBEN.

Vonatkozással legutóbbi hirdetésünkre, van szerencsénk Debreczen szab. kir. város n. é. közönséget arról értesíteni, miszerint az annak id-jén létesített

utcai bor-kimérésünk

ujból **palaczkozva** lett, améért is az alább felsorolt borminőségeket a jó bort kedvelők becses figyelmébe ajánljuk.

Tisztelettel

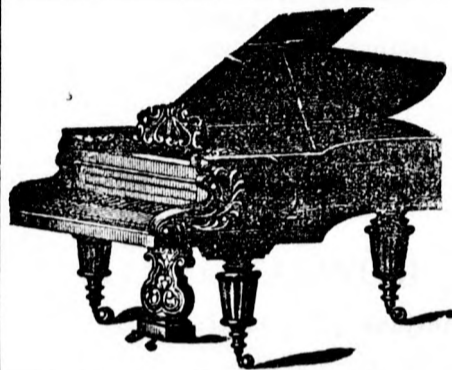
a „**Bika**“ szálloda bérlőtársaság.

Ujbor, debreczeni,
Óbor, kitűnő minőség
Rizling, Szabó-féle
Vegyes, Szabó-féle

Burgundi, fehér, Szabó-féle
Kadarka, Szabó-féle
Bakar, érmelléki
Bakar, 1885-iki Ujváry-féle

Asszu bor, tokaji
Ménesi, vörös I. minőség
Ménesi, vörös II. minőség
Szamorodni, s.-a.-ujhelyi

Kimérés nyitva d. e 11-1-ig, d. u. 6-8-ig.

Alapított 1865-ben.

A legszolidabb gyártmányu új és átjatszott
ZONGORÁK,
PIANINÓK

és

HARMÓNIMUMOK

legelősbban kaphatók tökéletes jótállás mellett

HECKENAST GUSZTÁV

hirneves zongora-eladási intézetében.

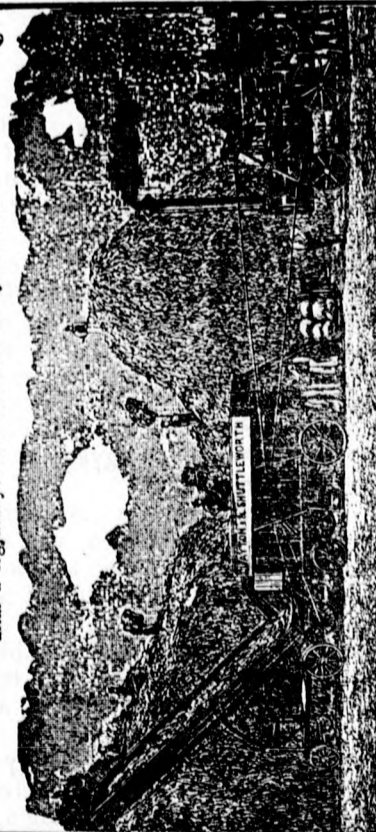
Budapest, most: IV. Gizella-tér 2. sz., (a Váci-utca sarkán.)

Ehrbar cs. és kir. udvari zongora-gyár, továbbá **Schiedmayer** és fiai stuttgarti udvari zongora-gyár és **Thuringia Organ Co.** harmonium-gyár **egyedüli képviselők Magyarországon. Árjegyzék ingyen.**

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok
által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Váczl-körút
68. sz.

Budapest

Locomobil és gőzcsepplőgép-készletek
2¹/₂ egész 12 lóerőig, szármakatalozók, konykolyozók, kaszáló- és továbbá járgány-csepplőgépek, lőnére-csepplők, tisztító-rostálók, aratógépék, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépék, szeccotváráók, repavárók, kukorica-morzsolók, darálók, őric-malmok, egytemes acél-ékek.

3- és 3-vasú elék és minden egyéb gazdasági gépek.
Részletes árjegyzékek kint és itthon ingyen és bérmentve kérésre.
Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és csepplőgép-gyára.